

मधेश प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन तथा वन मन्त्रालय

मधेश भवन, जनकपुरधाम, नेपाल

प.सं. २०७९/०८०

च.नं. ५५२

फोन नं. ०४१-५२७०१२

Website: moitfe.p2.gov.np

Email ID: moitfep2@gmail.com

मिति:-२०७९/०९/०५

बिषय: जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको निर्देशिका (कार्यविधि), २०७९ कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा

श्री प्रदेश वन निर्देशनालय,

मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम ।

श्री डिभिजन वन कार्यालय, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा र पर्सा ।

श्री जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा र पर्सा ।

प्रस्तुत विषयमा सर्वसाधारण जनताको घरकाज, जनसहभागिताद्वारा सञ्चालन गरिने लगायतका विकास निर्माण कार्य, दैवी प्रकोप उद्धार, कृषि औजार प्रयोजनका लागि तथा काठ दाउराको अभाव रहेका क्षेत्रमा काठ दाउरा आपूर्ति व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन आवश्यक पर्ने काठ दाउरा जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति मार्फत उपलब्ध गराउने कार्यलाई व्यवस्थित, पारदर्शी, सरल एवं छिटोछरितो तुल्याउने उद्देश्यले तयार गरिएको जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको निर्देशिका (कार्यविधि), २०७९ प्रदेश वन ऐन २०७७ को दफा ९४(४) तथा दफा १०० को प्रावधान बमोजिम यस मन्त्रालयको मिति २०७९/०९/०५ को (माननीय मन्त्रीस्तर) निर्णयबाट स्वीकृत भएकोले उक्त स्वीकृत कार्यविधि यसै पत्रसाथ संलग्न राखी कार्यान्वयनको लागि पठाइएको व्यहोरा निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

(दिप नारायण शाह)

कानून अधिकृत

बोधार्थ:

श्री मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय,

मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम ।

विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको (कार्यविधि) निर्देशिका, २०७९

(माननीय मन्त्रीको) स्वीकृत मिति: २०७९/०५/०४

प्रस्तावना:

सर्वसाधारण जनताको घरकाज, जनसहभागिताद्वारा सञ्चालन गरिने लगायतका विकास निर्माण कार्य, दैवी प्रकोप उद्धार, कृषि औजार प्रयोजनका लागि तथा काठ दाउराको अभाव रहेका क्षेत्रमा काठ दाउरा आपूर्ति व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन आवश्यक पर्ने काठ दाउरा जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति मार्फत उपलब्ध गराउने कार्यलाई व्यवस्थित, पारदर्शी, सरल एवं छिटोछरितो तुल्याउने उद्देश्यले प्रदेश वन ऐन २०७७ को दफा ९४(४) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मधेश प्रदेश सरकार, उद्योग, पर्यटन तथा वन मन्त्रालयले देहायको निर्देशिका बनाई जारी गरेको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस निर्देशिकाको नाम "जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको कार्यविधि निर्देशिका, २०७९" रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका प्रदेश मन्त्रालय, मधेश प्रदेशबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा

(क) संघीय ऐन भन्नाले संघीय वन ऐन, २०७६ सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "ऐन" भन्नाले प्रदेश वन ऐन, २०७७ सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "नियमावली" भन्नाले संघीय वन नियमावली, २०७९ सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "वन कार्ययोजना" भन्नाले प्रदेश वन ऐन, २०७७ को दफा २(ग) तथा वन नियमावली २०७९ को २(घ) बमोजिमको कार्ययोजना सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "प्लट" भन्नाले डिभिजन वन कार्यालयले वन कार्ययोजना अनुसार समितिलाई चाहिने काठ दाउरा उपलब्ध गराउन छपान, मूल्याङ्कन गरी चार किल्ला टोकी वन पैदावार (काठ दाउरा) सङ्कलन तथा बिक्री-वितरण निर्देशिका, २०७३ अनुसार छुट्याइएको वन क्षेत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

(च) "घाटगद्दी" भन्नाले काठ दाउरा बिक्री-वितरण वा अन्य तवरले हक हस्तान्तरण नभएसम्म सुरक्षित राख्न डिभिजनल वन अधिकृतले तोकेको ठाउँलाई सम्झनु पर्दछ ।

(छ) "समिति" भन्नाले प्रदेश वन ऐन २०७७ को दफा ९४(१) बमोजिम मधेश प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा गठित जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति सम्झनु पर्दछ ।

(ज) "अन्तिम जाँच" भन्नाले समितिले काम गर्न पाएको प्लटमा कटान मुद्दान आदि सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न भएपछि डिभिजन वन कार्यालय र समितिले तोकेको प्रतिनिधिको उपस्थितिमा प्रदेश वन निर्देशक वा निजको प्रतिनिधिले गरेको अन्तिम जाँचलाई जनाउँदछ ।

(झ) "डिपो" भन्नाले गोलिया काठ, चिरान काठ, दाउरा तथा यसका सह उत्पादन बिक्री-वितरण गर्ने उद्देश्यले सङ्कलन गरी राखिएको स्थान सम्झनु पर्दछ ।

(ञ) "समितिको छाप" भन्नाले अनुसूची-६ बमोजिमको जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको छाप सम्झनु पर्दछ ।

(ट) "मन्त्रालय" भन्नाले मधेश प्रदेश अन्तर्गत रहेका वनसंग सम्बन्धित मन्त्रालय सम्झनु पर्दछ ।

(ठ) "निर्देशनालय" भन्नाले प्रदेश वन निर्देशनालय सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद-२

वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा

३. वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा: (१) समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा काठ दाउरा सङ्कलन तथा बिक्री-वितरणको परिमाण यकीन गरी सो सन्दर्भमा गरिने अन्य कार्यक्रमहरूको विवरण तथा प्रस्तावित बजेट समेत तयार गरी निर्देशनालयबाट भाद्र महिनासम्म स्वीकृत गराई कार्य गर्नु पर्नेछ ।

152110/11/2020
विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

- (२) बजेट तर्जुमा गर्दा समितिमा खटिएको कर्मचारीहरूको लागि तलब भत्ता, समिति सञ्चालन लगायत प्रशासनिक खर्चका लागि औचित्यताको आधारमा गत आर्थिक वर्षको खुद आयको बढीमा २५ प्रतिशतसम्म रकम छुट्टयाउन सकिनेछ ।
- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि गत आर्थिक वर्षको खुद आयको बढीमा २५ प्रतिशतले हुन आउने रकम मात्र प्रशासनिक कार्यको लागि छुट्टयाउन सकिनेछ ।
- (४) समितिले वन पैदावार सम्बन्धी कार्य सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा, सवारीसाधन रु. १० लाख भन्दा बढी मूल्यका मेशिनरी औजार खरिद गर्न र भवन निर्माण जस्ता कार्यहरू गर्न मन्त्रालयको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र खर्च गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टिकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि खुद आय भन्नाले कुनै एक आर्थिक वर्षको कुल आय (अघिल्लो आर्थिक वर्ष वा उक्त आर्थिक वर्षमा कार्य संचालन नभएको भए कार्य सञ्चालन भएको एक आर्थिक वर्षको) मध्ये संकलन खर्च, राजस्व र मूल्य अभिवृद्धि कर एवं चिरान गरेको भए चिरानसंग सम्बन्धित खर्च कटाई बाँकी रहेको आम्दानीलाई सम्झनु पर्नेछ । यस्तो आयले अघिल्लो आर्थिक वर्षमा समिति शुल्क वापत प्राप्त हुन आएको कुल रकमलाई समेत जनाउँछ ।

परिच्छेद-३

कटान, मुद्दान, ढुवानी तथा घाटगद्दीसम्बन्धी व्यवस्था

४. कटान मुद्दान प्रक्रिया: (१) डिभिजन वन कार्यालयबाट समितिलाई प्लट प्राप्त भएपछि समितिले आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी संघीय ऐन/नियमावली तथा प्रदेश ऐन कानून अनुरूप ठेकापट्टाद्वारा प्रतिस्पर्धा गराई कटान मुद्दानको कार्य गर्नु गराउनु पर्नेछ ।
- (२) छपान, कटान, मुद्दान, लोड, अनलोड, ढुवानी, चाड लगाउने कार्यका लागि खर्चको प्रति एकाई दररेट सम्बन्धित जिल्लाको दररेट अनुसार तोक्नु पर्नेछ ।
- (३) प्लटबाट काठ दाउरा कटान मुद्दानको कार्य ठेकापट्टाबाट हुन नसक्ने अवस्थामा समितिको निर्णय र डिभिजन वन कार्यालय मार्फत प्रदेश वन निर्देशकको स्वीकृति लिई अमानतबाट समेत गराउन सकिनेछ । अमानतबाट कार्य गराउदा स्वीकृत जिल्ला दररेटको अधिनमा रही गर्नु पर्नेछ ।
- (४) रुख कटान गरी गिन्डा गर्दा बढी भन्दा बढी काठ उत्पादन हुने गरी गर्नु पर्नेछ ।
- (५) काठ कटान गरी सकेपछि त्यसबाट निस्कने दाउरा पनि नियमानुसार टुक्रा पारी चट्टा लगाई राख्नु पर्दछ ।
- (६) कटान क्षेत्रमा काठ दाउरा कटान गर्दा समितिले प्राविधिक कर्मचारी खटाई कटान रजिष्टर राखी त्यसमा जनाउने व्यवस्था गर्नु पर्दछ । कटान कार्य सम्पन्न पश्चात कटान प्लटको अन्तिम जाँच गराई प्लट क्लियरेन्स गराउनु पर्नेछ ।
- (७) माथिका उपदफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि यस परिच्छेदमा भएको काठ, दाउरा कटान, मुद्दान, ढुवानी तथा घाटगद्दी सम्बन्धी व्यवस्था प्रचलित कानून तथा वन पैदावार संकलन तथा विक्री वितरण निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।
- (८) जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति आफैले काठ दाउरा संकलन गर्न नसकेमा डिभिजन वन कार्यालयमा बिभिन्न श्रोतबाट प्राप्त हुने काठ दाउरा मध्ये आपूर्ति समितिको माग अनुसार आपूर्ति समितिबाट विक्री वितरण गर्ने गरी डिभिजन वन कार्यालयबाट उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
५. ढुवानी सम्बन्धी प्रक्रिया: (१) कटान क्षेत्रबाट घाटगद्दीसम्म ढुवानी गर्दा काठमा अनुसूची-१ बमोजिमको समितिको पासिङ्ग टाँचा लगाएर मात्र ढुवानी गर्नु पर्नेछ ।
- (२) काठ दाउराको ढुवानी गर्दा तोकिएको बाटो मात्र प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।
- (३) प्लटबाट घाटगद्दीसम्म काठ दाउरा ढुवानी गर्दा सकभर अन्य रुखविरुवालाई क्षति नपर्ने गरी गर्नु पर्नेछ ।
६. घाटगद्दी सम्बन्धी व्यवस्था: (१) समितिले कटान क्षेत्रबाट उपलब्ध हुने काठ दाउरा डिभिजन वन कार्यालयले तोकेको उपयुक्त स्थानमा घाटगद्दी गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (२) घाटगद्दीमा रहेका काठ दाउराको विवरण अघाबधिक रूपमा राखे व्यवस्था मिलाई सो को लगत समितिको कार्यालयमा समेत राख्नु पर्नेछ साथै एक/एक प्रति लगत सम्बन्धित वन कार्यालयमा राख्नुपर्नेछ ।
- (३) घाटगद्दीमा गोलिया काठ चाड लगाएर राख्नु पर्नेछ । दाउराको हकमा २० फिट*५फिट*५ फिटको चट्टा बनाई चट्टा नं. इनामेलले लेख्नु पर्नेछ ।

विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

७. चिरान उत्पादन: (१) समितिले सर्वसाधारण जनताको मागलाई मध्यनजर राखी चिरान उत्पादन गरी काठ बिक्री-वितरण गर्नु पर्नेछ ।
- (२) कुन साइजको गोलियाबाट के कति परिमाणको चिरान काठ उत्पादन भयो सो को अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्नेछ । समितिले चिरान उत्पादनका लागि प्रचलित कानुन बमोजिम सबैभन्दा घटी दररेटमा पायक पर्ने स:मिलको प्रयोग गर्न वा डिपोमा नै चिरान गर्ने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।
- (३) समितिले आफैले चिरान गर्ने मेशिन राखी स:मिल सञ्चालन गरी उद्योग सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
- (४) चिरान काठ उत्पादन गर्ने भएमा समितिले आफ्नो वार्षिक कार्यक्रममा सोको योजना बनाई स्वीकृत गराई कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (५) चिरानबाट उत्पादित काठलाई त्यसको नाप, साइज र जात अनुसार पाइलिङ गरी राख्नु पर्नेछ ।
- (६) काठ दाउराको प्राप्ति र कटान मुद्दान प्रक्रिया: (क) समितिले आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना अनुरूप आवश्यक पर्ने काठ दाउरा प्राप्तिका लागि डिभिजन वन कार्यालयको सहमति लिनुपर्नेछ । डिभिजन वन कार्यालयले आफ्नो उत्पादन, सामुदायिक तथा साझेदारी वनहरुबाट समेत उपलब्धताका आधारमा काठ दाउरा आपूर्तिको व्यवस्थापन गरी दिनेछ ।

परिच्छेद-४

काठ दाउरा बिक्री-वितरण प्रक्रिया

- द.काठ दाउराको आपूर्ति व्यवस्था: (१) समितिले अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन प्राप्त भएपछि संघीय वन नियमावली, २०७९ र वन पैदावार सञ्चालन तथा बिक्री वितरण निर्देशिकाको अधिनमा रही सर्वसाधारण जनताको घरकाज, विकास निर्माण, दैवी प्रकोप, कृषिऔजार आदि प्रयोजनको लागि निर्धारित मूल्यमा देहाएको परिमाणमा नबढाई काठ दाउरा उपलब्ध गराउन सक्नेछ:
- (क) घरकाजको रूपमा नयाँ घर/पक्की घर निर्माण: सम्बन्धित गाउँपालिका/नगरपालिका/उप-महानगरपालिका वा महानगरपालिकाको स्वीकृत नक्शाको आधारमा साल तथा अन्य जात गरी चिरान काठ बढीमा ५० क्यू.फि. सम्म वा गोलिया काठ ७० क्यू. फि. सम्म । नक्शा पासको अनिवार्य व्यवस्था नभएको नगर/गाउँपालिकामा सो व्यहोरा नगर/गाउँपालिका/बडा कार्यालयको सिफारिस पत्रमा उल्लेख गराउनु पर्नेछ ।
- (ख) जस्ता वा फुसको घर निर्माण: बल्लाबल्ली (साल र अन्य जात गरी) २० थान सम्म वा चिरान काठ साल र अन्य जात गरी ३५ क्यू. फि. सम्म वा गोलिया ५० क्यू. फि. सम्म ।
- (ग) घर मर्मत सुधार: चिरान काठ ३० क्यू. फि. सम्म वा गोलिया काठ ४० क्यू.फि. सम्म । यो प्रयोजनको लागि एक पटक दिएपछि ५ वर्षसम्म दिइने छैन ।
- (घ) जनसहभागिताद्वारा सञ्चालन गरिने विकास निर्माण: स्वीकृत लागत इष्टिमेट प्राप्त भएपछि चिरान काठ १२० क्यू. फि. सम्म वा गोलिया काठ २०० क्यू.फि. सम्म ।
- (ङ) विपदमा परेको परिवारको घर गोठ निर्माण तथा पु:न निर्माण:- साल बल्लाबल्ली २५ थान वा साल र अन्य जात गरी चिरान काठ ३० क्यू. फि. सम्म वा गोलिया काठ ४० क्यू. फि. सम्म (गोलाई ४ फिटसम्मको) ।
- (च) कृषि औजार (हलो, जुवा, हेंगा):-बढीमा १० क्यू. फि. सम्म गोलिया काठ (गोलाई ४ फिटसम्म) ।
- (छ) दाउरा: (अ) दाहसंस्कार:- तौलको आधारमा १० क्वीन्टल सम्मको परिमाण ।
(आ) घरकाज:- पटक पटक गरी एक वर्षमा एक घरधुरीलाई आयतनका आधारमा १ चट्टा सम्म
(इ) धार्मिक कार्य:- सदस्य सचिवले आवश्यकता हेरी १ चट्टा सम्म ।
(ई) विपद् तथा शितलहरबाट प्रभावित परिवारलाई संवेदनशिलता हेरी ५ देखि १० क्वीन्टल सम्म ।
(उ) गा.पा./न.पा./उप.म.न.पा./म.न.पा.बाट विपद् व्यवस्थापन तथा दाह संस्कारको लागि शितलहरको समयमा दाउराको उपलब्धताको आधारमा प्रत्येक वडालाई दुई चट्टा सम्म उपलब्ध गराउने ।
- (ज) काठ दाउराको प्रयोग: जुन कार्यको लागि काठ दाउरा प्राप्त गरिएको हो सोही कार्यको लागि प्रयोग गर्नु पर्नेछ । साथै यसरी प्राप्त गरेको काठ दाउरा जिल्ला बाहिर लैजान पाइने छैन ।
- (२) काठ दाउराको बिक्री मूल्य: कटान, मुद्दान, लोड, अनलोड, तथा घाटगद्दीसम्मको ढुवानी खर्च, ओभरहेड खर्च, मु.अ.कर, मुनाफा राखी समितिले दररेट तोक्नेछ । तर काठ दाउराको बिक्री मूल्य निर्धारण गर्दा ओभरहेड खर्च र मुनाफा गरी न्यूनतम राजस्व मूल्यको बढीमा ५० प्रतिशत रकममा नबढने गरी निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

(Signature)
विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

- (३) समितिले गर्ने काठ दाउराको बिक्री-वितरण कार्य समितिको डिपो मार्फत गर्नेछ ।
(४) समितिले बिक्री-वितरण गर्ने गोलिया काठ वा चिरानमा अनुसूची-३ बमोजिमको टाँचा लगाउनु पर्नेछ ।
(५) समितिबाट बिक्री गरिएको गोलिया काठ वा चिरानको क्रमशः अनुसूची-४ र ५ बमोजिमको छोडपूजी र चलान पत्र दिनु पर्नेछ ।
- (९) जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिलाई काठ दाउरा उपलब्ध गराउनेः(१) डिभिजन वन अधिकृतले वन नियमावली २०७९ को अनुसूची-६ बमोजिमको मूल्य र सङ्कलन खर्च लिई स्थानीय मागका आधारमा जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिलाई एकमूठ वा विभिन्न लटमा काठ दाउरा उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।
(२) स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम काठ दाउरा प्राप्त हुन नसक्ने जिल्लालाई प्रदेश मन्त्रालयले प्रदेश भित्रका काठ दाउरा उपलब्ध हुन सक्ने कुनै जिल्लाबाट काठ दाउरा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
(३) उपदफा (२) बमोजिम प्रदेश भित्रका जिल्लाबाट समेत काठ दाउरा उपलब्ध हुन नसक्ने भएमा प्रदेश मन्त्रालयको अनुरोधमा संघीय मन्त्रालयले अर्को कुनै प्रदेशको जिल्लाबाट काठ दाउराको आपूर्ति हुने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।
(४) सामुदायिक वन वा साझेदारी वन उपभोक्ता समूहबाट काठ दाउरा उपलब्ध हुने जिल्लामा जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिलाई काठ दाउराको आपूर्ति व्यवस्थापनको लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह वा साझेदारी वन उपभोक्ता समूहले समूह बाहिर बिक्री वितरणको लागि छुट्याइएको काठ र दाउरा मध्ये वन नियमावली २०७९ को नियम २२(४) बमोजिम व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।
(५) धेरै काठ उत्पादन हुने भए तापनि आफ्नै समूहमा सदस्य संख्या बढि भएको कारणले व्यवसायिक प्रयोजनको लागि बिक्री वितरण नगर्ने सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले समेत कार्ययोजनामा व्यवस्था भए अनुसार जिल्ला भित्रको वन पैदावारको आपूर्तिको लागि डिभिजन वन कार्यालय मार्फत जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिलाई काठ दाउरा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
(६) उपदफा (४) बमोजिम उपलब्ध भएको काठ दाउरा समयमै (कम्तीमा एक आर्थिक वर्ष भरी) बिक्री वितरण हुन नसकेमा सम्बन्धित समूहलाई नै फिर्ता गर्नु पर्नेछ । तर सम्बन्धित समूहले फिर्ता लिन नचाहेमा डिभिजन वन कार्यालय मार्फत प्रदेश वन निर्देशकको सहमति लिई आपूर्ति समितिले लिलाम बिक्री गर्न सक्नेछ ।
(७) वन नियमावली २०७९ को दफा २२(६) बमोजिम जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिले आफुलाई प्राप्त भएको दाउरा प्रदेश मन्त्रालयको सहमतिमा सम्बन्धित प्रदेशभित्र र विभागको सहमतिमा नेपालभर दाहसंस्कार प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

१०. वन पैदावार उठाई लैजाने म्यादः (१) समितिले उपभोक्तालाई बढीमा १५ दिनको म्याद दिई डिपोबाट काठ दाउरा उठाई लैजाने म्याद दिईनेछ । तोकिएको म्याद भित्र उठाई लान नसकेमा मनासिव कारण सहित म्याद भुक्तानी भएको ७ दिन भित्रमा समिति समक्ष म्याद थपको लागि निवेदन दिएमा र देखाइएको कारण मनासिव लागेमा समितिको सदस्य सचिव वा निजले तोकिएको अधिकृतले बढीमा ७ दिनको म्याद थप गर्न सक्नेछ ।
(२) समितिबाट बिक्री भएको काठमा अनुसूची-३ बमोजिमको टाँचा प्रयोग गरी छोडपूजी समेत भईसकेपछि उक्त वन पैदावारको सुरक्षाको जिम्मेवारी सम्बन्धित उपभोक्ताको नै हुनेछ । कुनै कारणले नासिएमा वा हराएमा समिति जवाफदेही हुने छैन ।
११. बिक्री हुन नसकी बाँकी रहेका काठको व्यवस्थाः(१) जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको घाटगद्दीमा रहेको कुनै काठ दाउरा दुई वर्षसम्म बिक्री वितरण नभएमा जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिले प्रदेश वन निर्देशकको स्वीकृति लिई त्यस्तो काठ दाउरा लिलाम बिक्री गर्न सक्नेछ ।
(२) पुरानो काठ दाउराको हैसियत खराब भई प्रचलित मूल्यमा लिलाम बिक्री हुन नसकेको अवस्थामा वन नियमावली २०७९ को नियम ३३ बमोजिम गठित व्यवस्थापन समिति तथा सोहि नियमको उपनियम (२),(३) र (४) बमोजिम जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिले बिक्री वितरणको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
१२. बिक्री वितरणको प्रगति पठाउनु पर्नेः(१) समितिले विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त गरेको काठ/दाउरा विभिन्न डिपोबाट बिक्री वितरण गरी काठ/दाउराको आम्दानी खर्चको लागत तथा प्रगति विवरण मासिक तथा त्रैमासिक रूपमा प्रदेश वन निर्देशनालयलाई पठाउनु पर्नेछ ।
(२) सबै आपूर्ति समितिहरूको प्रगति विवरण संकलन गरेर प्रदेश वन निर्देशनालयले कम्पाईल गरी प्रगति सम्बन्धित मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

परिच्छेद-५

लेखा तथा लेखापरीक्षण

(Signature)
विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

१३. समितिको कोष: (१) समितिको कोषमा देहाय बमोजिम प्राप्त रकम रहनेछ:

(क) नेपाल सरकारबाट निकासा रकम,

(ख) प्रदेश सरकारबाट निकासा रकम,

(ग) वन पैदावार बिक्रीबाट प्राप्त रकम,

(घ) टेण्डर फाराम बिक्रीबाट प्राप्त रकम,

(ङ) अन्य श्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(२) काठ दाउरा उत्पादन, सङ्कलन, घाटगद्दी तथा बिक्री-वितरण जस्ता स्वीकृत कार्यक्रमहरूमा खर्च गर्न डिभिजन वन कार्यालयबाट रकम माग भएमा समितिबाट अनुमोदन गराई प्रदेश वन निर्देशनालयलाई जानकारी गराएमा कोषको रकम सापटी दिन सकिनेछ । समयमा काठ दाउरा बिक्री वितरण गरी उक्त रकम सोधभर्ना गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयको हुनेछ ।

१४. खाता सञ्चालन र लेखा राख्ने: (१) समितिको सदस्य-सचिव र डिभिजन वन कार्यालयबाट खटिएका आर्थिक प्रशासन हेर्ने कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा बैकमा खाता खोली सञ्चालन गरिनेछ ।

(२) समितिको आयव्ययको लेखा नेपाल सरकारको प्रचलित लेखा प्रणाली अनुसार राख्नु पर्नेछ । यसको आर्थिक विवरण तयार गरी मासिक र वार्षिक रूपमा सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, प्रदेश वन निर्देशनालय र प्रदेश मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

१५. जिन्सी लेखा: समितिले आफ्नो कार्यालय सञ्चालनको लागि जिन्सी सामानको आम्दानी खर्च गर्दा स्वीकृत म.ले.प. फारमहरूको प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

१६. लेखापरीक्षण: (१) समितिको आन्तरिक लेखापरीक्षण जिल्ला स्थित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट र अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकको विभागबाट गरिनेछ ।

(२) लेखा परीक्षणबाट देखिएका बेरुजुहरू फर्छ्यौट गराउने दायित्व समितिका अध्यक्ष र सदस्य सचिवको हुनेछ ।

परिच्छेद-६

विविध

१७. जनशक्तिको व्यवस्था: वन नियमावली, २०७९ तथा यस निर्देशिका बमोजिम डिपो सुरक्षा तथा आपूर्ति समितिको व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि समितिले डिभिजन वन कार्यालयसँग समन्वय गरी प्रचलित ऐन नियम विपरित नहुने गरी जनशक्तिको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१८. डिपो स्थापना गर्ने: (१) समितिले बिक्री-वितरण गर्ने काठ दाउराको व्यवस्थापनका लागि आवश्यकतानुसार डिपोको स्थापना गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्थापित डिपोको व्यवस्थापन डिभिजन वन कार्यालयबाट खटिएका कर्मचारीबाट हुनेछ ।

(३) समितिको काममा खटिएका डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीले समितिको निर्णयानुसार समितिको काममा खटेको अवधिको मात्र खाईपाई आएको तलबको बढीमा १५ प्रतिशतसम्म भत्ता उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

१९. काठ दाउरा सङ्कलन तथा बिक्री वितरण: सर्वसाधारण जनतालाई आवश्यक पर्ने काठ दाउरा बिक्री- वितरण गर्नका लागि समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) काठ दाउराको मागको अभिलेख राख्ने ।

(ख) डिभिजन वन कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएका प्लटहरूबाट समिति आफैले वा आफ्नो जिम्मेवारीमा ठेक्कापट्टाबाट काठ दाउरा सङ्कलन गरी तोकिएको स्थानमा घाटगद्दी गर्ने गराउने ।

(ग) काठ दाउराको मूल्य निर्धारण र बिक्री-वितरण गर्ने ।

(घ) समितिबाट विभिन्न प्रयोजनको लागि बिक्री वितरण भएको काठ दाउरा उपयुक्त प्रयोजनमा उपयोग गरे नगरेको अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने ।

(ङ) समितिको कार्यमा संलग्न जनशक्तिको लागि सुविधा तोक्ने ।

(च) डिपो सञ्चालनको प्रक्रिया निर्धारण गर्ने ।

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

विशाल धिमिरे
प्रदेश सचिव

२०. टाँचा सम्बन्धी व्यवस्था: (१) जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिमा मौज्जात रहेका पासिङ्ग तथा बिक्री टाँचा नै कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिम प्रयोग गर्नु पर्नेछ । टाँचा नभएको जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिले अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमको टाँचा बनाई प्रदेश वन निर्देशनालयमा दर्ता गराई प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।
(२) टाँचा बनाउदा वन तथा भू-संरक्षण विभागबाट प्राप्त टाँचाको नमूना अनुसारको बनाउनु पर्नेछ ।

२१. अन्य: (१) कार्यालय समयभन्दा अघि वा पछि बैठक बस्दा समितिका सदस्यलाई प्रदेश खर्च मापदण्ड अनुसार प्रति बैठक रु.१५००।- का दरले र यातायात खर्च बापत दुरी हेरी बढीमा ५००। सम्म दिन सक्नेछ ।
(२) समिति विघटन भएमा सो को चल अचल सम्पति एवं दायित्व डिभिजन वन कार्यालयमा सार्नेछ ।

(३) वन क्षेत्रबाट हुने वन पैदावारको चोरी निकासी नियन्त्रण, अतिक्रमण रोकथाम र वृक्षारोपण जस्ता विकास कार्यहरूका लागि समितिको निर्णयबाट प्रदेश वन निर्देशनालयको स्वीकृति लिई प्रचलित नियम अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
(४) समितिले काठ दाउराको कटान, संकलन, घाटगद्दी सम्बन्धमा स्वीकृत नर्मसलाई नै प्रयोग गरी गर्नु पर्नेछ ।

(५) यस निर्देशिकामा उल्लेखित कुराका हकमा यसै बमोजिम र अन्य कुराका हकमा वन ऐन, २०७६, वन नियमावली, २०७९ र प्रदेश वन ऐन २०७७ अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ । यस निर्देशिकामा उल्लेखित कुनै प्रावधानको व्याख्याका सम्बन्धमा कुनै विवादपरेमा सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयको व्याख्या अन्तिम हुनेछ ।

(६) प्रदेश मन्त्रालयले समितिको कोषमा भएको रकम वन अतिक्रमण रोक्न, हटाउन, काठ/दाउराको बिक्री वितरण तथा आपूर्ति गर्न र वन विकास तथा व्यवस्थापन जस्ता कार्य गर्न प्राथमिकता दिई प्रचलित ऐन नियम विपरित नहुने गरी आवश्यकतानुसार सम्बन्धित समितिसंग समन्वय गरी अन्य जिल्लाका आपूर्ति समितिमा पठाउन सक्नेछ ।

(७) समितिबाट बिक्री-वितरण गरिएको काठ दाउरा दुरुपयोग नहोस् भन्नाका लागि समितिले अनिवार्य रूपमा नियमित अनुगमन गरी सो को आधारमा बिक्री-वितरण प्रक्रियालाई परिमार्जन गर्दै लैजानु पर्नेछ । उक्त कार्यहरूको सम्बन्धित प्रदेश वन निर्देशनालयबाट अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी चौमासिक रूपमा एकमुष्ट प्रतिवेदन प्रदेश मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(८) काठ दाउराको बिक्री वितरण कार्यमा कुनै द्विविधा भएमा वन नियमावली २०७९, वन पैदावार संकलन तथा बिक्री वितरण निर्देशिका बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

(९) जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको कोषबाट भएका विकास निर्माण (पूँजिगत खर्च अन्तर्गतका कार्यहरूको चौमासिक तथा वार्षिक कार्य प्रगति प्रदेश वन निर्देशनालय तथा प्रदेश मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(१०) जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको कोषमा रकमबाट दायित्व सृजना भई प्रचलित कानून बमोजिम भुक्तानी दिन बाँकी रहेका राजस्व, मू.अ.कर संकलन खर्च जस्ता रकम भुक्तानी गरी बाँकी मौज्जात मुनाफा लगायतका रकम यस कार्यविधि (निर्देशिका) बमोजिम तयार भएको जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको स्वीकृत कार्ययोजना कार्यान्वयनमा प्रचलित कानूनको परिधि भित्र रहि खर्च गर्नु पर्नेछ र प्रचलित कानून बमोजिम समय समयमा प्रदेश मन्त्रालयबाट भएका निर्देशनहरूको पालना गर्नु गराउनु समितिको कर्तव्य हुनेछ । सो को लेखा परिक्षण गर्नु पर्नेछ ।

२१. जिम्मेवारी र दायित्व सार्ने: (१) यस कार्यविधि निर्देशिका लागू हुँदा जिल्लामा रहेका जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको चल अचल जिम्मेवारी र दायित्व यसै बमोजिमका जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिमा सार्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ५(१) सँग सम्बन्धित)

जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको पासिङ टाँचा

विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

नोट: १/२/३/४ को ठाउँमा कति नं. को टाँचा हो नम्बर मात्र उल्लेख गर्ने र जिल्लाको हकमा सम्बन्धित जिल्लाको नाम मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

अनुसूची-२
(दफा ८(१) सँग सम्बन्धित) निवेदनको नमूना

[Handwritten Signature]

विशाल छिमिरे
प्रदेश सचिव

मिति:

श्रीमान् सदस्य सचिवज्यू,
जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति,

बिषय: काठ दाउरा पाउँ ।

महोदय,
मलाई नयाँ घर निर्माण गर्न/मर्मत गर्न/हलो, जुवा तथा अन्य कृषि औजार बनाउन एवं दाहसंस्कार/घर काज/धार्मिक कार्यका लागि काठ दाउरा आवश्यक भएकोले तैहा समितिद्वारा सहूलियत दरमा प्रदान गर्ने काठ दाउरा समितिको नियमानुसार उपलब्ध गराई दिनुहुन रु. १०१-को टिकट टाँसी यो निवेदन पेश गरेको छु।

निवेदक
नाम:
ठेगाना
सम्पर्क नं

निवेदनमा संलग्न हुनु पर्ने कागजातहरू

घर निर्माण प्रयोजनको लागि

१. नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
२. जग्गा धनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि
३. हालसालै तिरो तिरको रसिदको प्रतिलिपि
४. गाउँपालिका/नगरपालिकाको सिफारिश
५. नगरपालिका क्षेत्र भित्र घर निर्माण/मर्मत गर्ने भएमा पाश भएको नक्शाको प्रतिलिपि वा नक्शा पाएको अनिवार्य प्रावधान नभएको नगरपालिकाको हकमा सोहि व्यहोरा खुल्ने सम्बन्धित वडाको सिफारिस
६. निर्माण हुन लागेको घर अगाडि घरधनी सहितको फोटो ।

दैवी प्रकोप प्रयोजनको लागि

जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिश

विकास निर्माण प्रयोजनको लागि

१. जि.स.स. वा सम्बन्धित गा.पा./न.पा को सिफारिश
२. स्वीकृत बिस्तृत लागत इष्टिमेट
३. निवेदन

कृषि औजार प्रयोजनको लागि

१. नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
२. गा.पा./न.पा. को सिफारिस

दाहसंस्कार/घरकाज/धार्मिक कार्य

१. नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
२. गा.पा./न.पा.को सिफारिश

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

(Signature)

विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

अनुसूची-३
(दफा ८(४) र ११(२) सँग सम्बन्धित)

जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको विक्री टाँचा

आ.स. विक्री
....., जिल्ला

नोट: जिल्लाको हकमा सम्बन्धित जिल्लाको नाम मात्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ।

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

अनुसूची-४
दफा ८(५) सँग सम्बन्धित

(Signature)
विशाल खिलिरे
सचिव

प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन तथा वन मन्त्रालय
प्रदेश वन निर्देशनालय
जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति,.....जिल्ला

पत्र संख्या:
चलानी नं.

विषय: काठ दाउराको छोडपूजि वारे ।

श्री
गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा./म.न.पा. ।

डिभिजन वन कार्यालय, को मिति को छोडपूजि नं. अनुसार तपशिल बमोजिमको काठ घरकाज/घर निर्माण/मर्मत/देवीप्रकोप/विकास निर्माण/..... को लागि मूल्य नगदी रसिद नं.भौचर नं. बाट रु. प्राप्त भैसकेको हुँदा आजको मितिले दिनभित्र सो काठ स्थानसम्म उठाई लैजानु होला । म्यादभित्र काठ उठाई नलगी हिनामिना भएमा समिति जिम्मेवार नहुने तथा तोकिएको प्रयोजन र स्थानमा नलगी अनियमित भए गरेको पाईएमा कानून बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ साथै बिमार्का बमोजिमको गोलियाको नापी लगत/चलानी पुर्जी यसै साथ संलग्न छ ।

तपसिल

सि.न.	जात	ईकाई	थान	परिमाण	टाँचा	घाटगद्दी स्थान	कैफियत
-------	-----	------	-----	--------	-------	----------------	--------

बोधार्थः
श्री डिभिजन वन कार्यालय, ।
श्री स.डि.व.का.कर्मचारीको रोहवरमा लोड गराई दरपिठ गरी पठाउनु हुन ।
श्री गा.पा./न.पा./उ.म.न.पा./म.न.पा. ।
श्री..... ।

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

विशाल घिमिरे
प्रदेश सचिव

अनुसूची-५
दफा ८(५) सँग सम्बन्धित

प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन तथा वन मन्त्रालय
प्रदेश वन निर्देशनालय
जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति,.....
काठ/दाउरा चलानी पूर्जा

चलानी नं.

ढुवानी कर्ता:

मिति थान सवारी साधन..... जात छोडपूर्जा नं जाने स्थान ।

लगत नं.	जात	बोक्रा वाहेक गोलाई	लम्बाई	मोटाई	धोदकट्टी	काठ क्यू.फी.	कैफियत	
					साईज	क्यू. फी.		

यसमा उल्लेखित व.वि. विक्री भन्ने र आ. स. विक्री भन्ने टाँचा लागेको काठ प्रयोजनको लागि सहूलियत दरमा पाएको हुँदा आजका मितिले दिन भित्र उठाई तोकिएको प्रयोजनमा लगाईनेछ । अन्यथा प्रचलित ऐन नियमानुसार कारवाही सहन बुझाउन तयार छु ।

उपभोक्ताको सही छाप: दस्तखत:

दायाँ बायाँ

(Signature)
विशाल छिमरे
प्रदेश सचिव

अनुसूची-६
(दफा २(झ) सँग सम्बन्धित)
जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको छाप
(नमुना)

मधेश प्रदेश सरकार
उद्योग, पर्यटन तथा वन मन्त्रालय
प्रदेश वन निर्देशनालय
जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति,..... २०७९

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(Signature)